

İDARİ PERSONEL (4-A, 4-B) DİSİPLİN SORUŞTURMASI REHBERİ

İdari personel statüsünde bulunan Memurlar (4-A) ve Sözleşmeli Personeller (4-B) hakkında açılan disiplin soruşturmaları usul ve esas yönünden 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu uyarınca yürütülecek olup soruşturma konusu eyleme ilişkin cezanın tespiti noktasında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinde belirtilen müeyyideler uygulanacaktır.

1.Soruşturmanın Açılması ve Açmaya Yetkili Amirler

Disiplin amirinin faili ve fiili öğrenmesi üzerine soruşturma açılabilir. Öğrenme ihbar veya şikâyet üzerine, inceleme sonucunda ya da re'sen olabilir. Soyut iddialar içeren şikâyetler ve basit şüpheye dayanan olaylarda soruşturma açılmadan önce "ön inceleme" yapılabilir.

Disiplin soruşturması açma yetkisi 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53. maddesinde disiplin amiri olarak sayılmış sıralı amirlere aittir.

Disiplin Amirleri	Kimlerin Disiplin Amiri Olduğu
Yükseköğretim Kurulu Başkanı	Üst kuruluşların, Rektörlerin ve Bağımsız Vakıf Meslek Yüksekokulu Müdürlerinin
Rektör	Üniversitenin
Dekan	Fakültenin
Enstitü Müdürü	Enstitünün
Yüksekokul Müdürü	Yüksekokulun
Kadrosu bulunan Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Bağımsız Enstitü Müdürleri	Uygulama ve Araştırma Merkezi ile Enstitünün

Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptırılmaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtığı soruşturma ile birleştirilir.

Disiplin soruşturması açmaya yetkili disiplin amirlerinden herhangi biri daha önce fiili, eylemi ve faili öğrenmiş, disiplin soruşturması açılabilirken sürede (disiplin soruşturması başlatma yetkisi zamanaşımına uğramadan) disiplin soruşturması açmaya gerek görmemişse, aynı konuda disiplin soruşturması açılmaz.

2.Soruşturma Açma Ve Ceza Verme Zamanaşımı Süreleri

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53/C maddesine göre disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden gazla ücretten kesme cezalarında **bir ay** içinde,

b) Kamu görevinden çıkarma cezasında **altı ay** içinde,

disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde **disiplin soruşturması açılmaz.**

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren **iki yıl**, kamu görevinden çıkarma cezasında **altı yıl** geçmiş ise **disiplin cezası verilemez.**

Ön inceleme neticesinde disiplin suçu oluşturan bir eylemin işlendiğinin öğrenilmesi durumunda, zamanaşımı süresi ön inceleme raporunun makama sunulduğu tarihten itibaren başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

3.Soruşturmacı Tayini

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53/A maddesi uyarınca disiplin amiri, disiplin suçu hakkında bizzat veya dolaylı bilgi sahibi olduğunda soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinde soruşturmacı veya komisyon tayini sureti ile de yaptırabilir. Ancak yerleşik yargı kararlarında, **soruşturmanın soruşturmacı veya komisyon tayin edilerek yaptırılması gerektiği** hüküm altına alınmıştır.

Disiplin amiri ve soruşturmacının belirlenmesi hususunda şu düzenlemelerin de göz önünde bulundurulması gerekir: Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır. Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir. Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, soruşturulanın üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür.

4.Soruşturma Emri

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 53/A maddesi uyarınca disiplin suçu işlendiğinin şikâyetle, ihbarla ya da bizzat öğrenilmesi durumunda disiplin amiri tarafından

imzalanacak soruşturma emri ile disiplin soruşturması açılır. Disiplin amiri tarafından imzalı soruşturma emrinde kimin hakkında hangi eylemden dolayı soruşturma açıldığı ifade edilmeli, soruşturmanın disiplin/ceza soruşturması olduğu belirtilmelidir. Aynı konuda daha önce disiplin soruşturması açılmışsa tekrar disiplin soruşturması açılmaz.

Soyut iddialar içeren şikâyetler, basit şüphenin bulunduğu veya fiili kimin işlediğinin belli olmadığı durumlarda disiplin amirinin öncelikle inceleme yaptırması uygun olur. İnceleme yaptırılması durumunda, disiplin soruşturması zamanaşımı sürelerine ilişkin sınırlamalar da göz önünde tutularak, incelemenin en kısa sürede sonuçlandırılması gerekmektedir.

Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, görevi sırasındaki eyleminden dolayı hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır.

Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

5.Soruşturmanın Yürütülmesi

Soruşturmanın amacı, şüphelinin üzerine atılı disiplin suçunu işleyip işlemediğinin, hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ve süratle ortaya çıkarılmasıdır. Soruşturmanın gizliliği esastır.

Soruşturma, soruşturmacıya görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren 2 (iki) ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, şikâyetçi ve soruşturulanın ifadesini alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, bilgi toplamak için ilgili makamlarla yazışma yetkisine haizdir. Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir. Soruşturmacı gerekliyse bir yeminli kâtip görevlendirir/görevlendirilmesini ister.

Soruşturma kapsamındaki tüm işlemler belgelendirilmelidir. Yazışmalar dışında yapılan işlemlerin tespiti tutanakla yapılmalıdır. Tutanak, işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir. Tutanak soruşturmacı, kâtip, ifade sahibi tarafından imzalanır. (İfade tutanağı vb.)

Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında

disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

Soruşturma kapsamında ilgililerin ifadelerinin alınması önem taşır. Varsa önce şikâyetçinin dinlenilmesi usuldendir. İfade alınırken şüpheli/şikâyetçiye yemin ettirilmez. Tanıklara, tanıklık yemini yaptırılarak ifadesi alınır.

İfadesine başvurulacak kişinin gerekirse istinabe yoluna (Çanakkale dışında olması veya askerlik, tutukluluk gibi nedenlerle ifade vermeye gelemeyecek durumda olması halinde ifadesinin, bağlı olduğu mülki ya da idari amir ya da tutukluk halinde cezaevi savcısı tarafından alınmasının talep edilmesi) da müracaat edilebilir. İfadenin istinabe suretiyle alınması halinde istinabe talimatında, ifade sahibinin hüviyeti, adresi ve benzeri bilgiler ile sorulacak sorular ayrıntılı olarak belirtilir.

Yazılı ifade istenmesi halinde ifadesi alınacak kişiye soruşturulan tarafından hazırlanan sorular yöneltilerek cevaplandırılması istenir. Soruların yanı sıra ifadesi alınana “konu ile ilgili başkaca eklemek istediği husus olup olmadığı” da sorulmalıdır.

İfadesine başvurulacak kişilere gönderilecek ifadeye davet yazıları iadeli taahhütlü posta ya da imzalı biçimde elden teslim yolu ile yapılmalıdır. Posta alındı belgesi dosyada saklanmalıdır. Şayet ifadeye davet yazısı elden teslim edilmiş ise tebliğe ilişkin imzalı belge alınmalı, dosyaya konulmalıdır. Danıştay kararları uyarınca EBYS üzerinden yapılan davetler süreleri başlatmamaktadır.

Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez. Soruşturmacı, savunmaya davet yazısını soruşturulana tebliğ ederek soruşturulanın savunmasını almalıdır. Savunmaya davet yazısında; şikâyet konusu fiil ayrıntılı ve şüpheye mahal vermeyecek biçimde, ayrıca belirtilen tarihte savunmasını yapmadığı takdirde savunmadan vazgeçmiş sayılacağı ihtarını açıkça belirtilmelidir. Savunmaya davet yazısının soruşturulana tebliğ edildiği tarih ile savunmasının alınacağı tarih arasındaki süre yedi (7) günden az olmamalıdır. Sürelerin hesabında davet yazısının tebliğ edildiği gün hesaba katılmaz. Savunmaya davet yazısının tebliğine ilişkin belge mutlaka dosyaya konulmalıdır. Soruşturulan belirtilen sürede geçerli bir mazereti olmaksızın savunmasını yapmadığı takdirde savunma hakkından vazgeçiş sayılır.

Soruşturmacının ayrıca Personel Daire Başkanlığından soruşturulanın sicilindeki ceza/ödül durumu hakkında bilgi istemesi yerinde olacaktır. Zira disiplin cezası vermeye yetkili makam bir alt ceza verilmesi hususunu takdir ederken bu bilgiler ışığında hareket eder.

6.Soruşturma Raporunun Düzenlenmesi

Soruşturma işlemleri tamamlandıktan sonra rapor tanzim edilmelidir. Raporla *soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, resmi sıfatı, suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller, alınan savunma özetleri, delillerin değerlendirilmesi ve sonuç(ceza verilip verilmemesi yönünde teklif)* bölümleri olmalıdır.

Her suç maddesi ayrı ayrı tahlil edilerek delillere göre suçun sabit olup olmadığı tartışılır, suçun işlendiği sabit ise uygulanacak ceza teklif edilir. Olumlu çalışma ve başarı/ödül sebebiyle bir derece alt ceza ya da aynı fiil sebebiyle bir üst ceza uygulaması yapıp yapılamayacağı da belirtilmelidir. Yani soruşturmacı raporun sonuç kısmında öncelikle soruşturulan eylemin 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinde tanımlanan hangi eylem ile örtüştüğünü madde numarası da belirterek açıkça yazmalı, soruşturulan eylemin karşılığı olan ASIL cezayı belirtmelidir. Ardından bir derece ALT ceza uygulanması mümkün ise bunu da gerekçesini belirterek raporunda ifade etmelidir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Soruşturulan kişinin eylemi hakkında ceza verilip verilmemesi yönünde mutlaka bir kanaat bildirmeli, eylemin kanunun hangi maddesi kapsamında suç sayıldığı belirtilerek hangi ceza önerildiği yazılmalıdır. Rapordaki değerlendirmeler çelişkiden uzak, açık ve anlaşılır olmalıdır. Soruşturulan birden çok kişi ve/veya birden çok olay varsa her biri ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

Soruşturma sonunda hazırlanan raporun her sayfası soruşturmacı tarafından imzalanır. Soruşturmacı raporunu tanzim ettikten sonra (soruşturma dosyasındaki tüm belgeler ile birlikte) dosya içeriğini gösteren dizi pusulası hazırlamalıdır. Ardından soruşturma emri ilgi tutularak düzenlenen bir üst yazı ile soruşturma emrini veren disiplin amirliğine soruşturma dosyası teslim edilir.

7.Soruşturulanın Son Savunmasının Alınması

2547 sayılı Kanun'un 53/A maddesinde "*Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar gerek görürse, isnat edilen fiil ve soruşturma raporunda önerilen disiplin cezasını da belirtmek suretiyle, bu maddedeki esaslar çerçevesinde (a) ve (b) bentlerindeki usule göre tekrar savunma isteyebilir.*" hükmüne yer verilmiştir. Her ne kadar madde metninden son savunmanın alınması disiplin cezası vermeye yetkili makamın takdirine bırakılmış gibi anlaşılabilir da yerleşik yargı kararları ile son savunmanın alınması bir zorunluluk haline gelmiştir. Tüm deliller toplanarak soruşturma tamamlandıktan sonra disiplin cezasını vermeye yetkili makam disiplin suçu oluşturan eylemi, iş bu eylemin disiplin suçu teşkil eden hangi eylem ile örtüştüğü, teklif edilen

ceza'yı belirtmek suretiyle soruşturulanın son savunmasını yapmasını istemelidir. Bu maksatla gönderilen son savunmaya davet yazısında en az yedi (7) günlük süre tanınmalıdır. Savunmasını belirtilen sürede yapmadığı takdirde savunmasından vazgeçmiş sayılacağı bildirilir.

8. Disiplin Cezası Verme Yetkisi

Disiplin suçu ve soruşturulanın niteliğine göre disiplin cezası verme yetkisinin kimlerde olduğu 2547 sayılı Kanun'un 53/Ç maddesinde düzenlenmiştir. Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

- Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından,
- Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile,
- Kamu görevinden çıkarma cezası atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşurmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

9. Disiplin Kurulları

2547 sayılı Kanun'un 53/E maddesinde düzenlenmiştir.

Yüksek Disiplin Kurulu	Yükseköğretim Genel Kurulu
Üniversite Disiplin Kurulu	Üniversite Yönetim Kurulu
Rektörlüğe bağlı birimlerdeki disiplin kurulu	Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ile Personel Dairesi Başkanından oluşan kurul
Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Konservatuar Disiplin Kurulu	Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Konservatuar Yönetim Kurulu
Üniversiteye bağlı birimlerin disiplin kurulları	Üniversiteye bağlı birimlerin yönetim kurulları

Soruřurmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Bu çerçevede disiplin kurulları, üye tam sayısının yarıdan fazlası ile toplanır, kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Kurullarında her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimser oy kullanılmaz.

10. Disiplin Cezası Verilmesinde Uygulanacak İlkeler 2547 SYK 53/D)

Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde, bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir. Ancak farklı fiiller nedeniyle tek bir soruşturma açılmışsa her fiil ayrı ayrı değerlendirilir.

Geçmiş hizmetleri sırasında çalışmalarını olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alanlara ya da daha önce disiplin cezası almamış olanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir alt ceza uygulama yetkisi asıl disiplin cezasını vermeye yetkili amir veya kurula aittir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır ceza tekerrüre esas alınmaz.

Şüphelinin disiplin suçunu işlediği sıradaki pozisyonuna göre karar tesis edilir. Suç sırasında bağlı olunan kurumun ceza verme yetkisi, daha sonra statü ve pozisyon değişikliği ya da ayrılma nedeniyle düşmez. Soruşturma sırasında istifa ve emeklilik de soruşturmanın tamamlanmasını ve ceza verilmesini engellemez.

Disiplin amirleri uyarma ve kınama cezalarını soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren (son savunmanın ya da dosyanın ceza vermeye yetkili makama teslim edildiği tarih) 15 gün içinde vermek zorundadırlar.

Aylıktan veya ücretten kesme ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren hallerde soruşturma dosyası, kararını bildirmek üzere yetkili disiplin kuruluna 15 gün içinde tevdi edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren 30 gün içinde soruşturma evrakına göre kararını bildirir.

11. Kararların İlgiliye Bildirilmesi

Disiplin cezası vermeye yetkili makamın kararı ilgiliye bildirilmelidir. Bildirim iadeli-taahhütlü posta yoluyla, tebligatla ya da imza karşılığı elden tebliğ yoluyla olmalıdır. Elden tebliğ ceza vermeye yetkili makam tarafından bizzat yapılmaması durumunda, kapalı zarf içinde ve gizliliğe riayet edilerek, imza karşılığı tebliğ edilir. Elektronik Belge Yazışma Sistemi

(EBYS) üzerinden yapılan bildirimler geçerli değildir. Karar ile birlikte ilgiliye itiraz edilebilecek yer ve itiraz süresi (itiraz usulü) mutlaka bildirilmelidir.

Disiplin cezaları verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder ve derhal uygulanır. Aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır. Ceza vermeye yetkili makam tarafından hangi oranda aylıktan kesme uygulanacağı kararda belirtilmelidir.

Verilen disiplin cezaları Personel Dairesi Başkanlığına, üst disiplin amirine, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

12. İtiraz

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 53/F maddesine istinaden şunlardır:

a)Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı üniversite disiplin kuruluna yapılabilir. Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi (7) gündür. Süresinde cezaya itiraz edilmez ise ceza kesinleşir.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir. İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabulü/reddi dışında cezayı hafifletmek/değiştirmek/ağırlandırmak yetkisi yoktur. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.

13. Disiplin Cezalarının Saklanması

Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır. Verilen kararlar bu nedenle Personel Daire Başkanlığına bildirilmelidir.